

fig for at gribe ind i den frie Udøikling af de enkelte Dele af Landet og for at paalægge den ene Landsdeel at staae i et Underordnelses- og et Afhængighedsforhold af Interesser, som ikke kunde siges at være dens egne; selv, hvor der ikke var nogen virkelig Realitet i Troen paa, at en saadan Underordnelse fandt Sted, er det blevet fremhævet, at man dog skulde vogte sig endog blot for Skinnet deraf; man skulde saaledes vel tage sig iagt for at bane Veien for, at det jydsk-syenske Jernbanenet kom til at blive drevet af det sjællandske Jernbaneselskab, idet man, hvor ofte der end var blevet gjort opmærksom paa, at det nævnte Selskab ved at overtage det omhandlede Jernbanenet vilde blive til et dansk Jernbaneselskab, og hvor ofte der end var blevet gjort opmærksom paa, at dets Interesser ikke vilde kunne komme til at staae i virkelig Modstrid med de fornøftige Interesser, der vilde gjøre sig gjældende i de andre Provindser, dog alligevel maatte tage Hensyn til, at en Formening om, at en saadan Underordnelse af de jydsk-syenske Interesser ligeoverfor de sjællandske kunde finde Sted, endda kunde være tilstede, og at det alene vilde være tilstrækkeligt til, at man skulde vogte sig for at komme ind paa den omtalte Ve. Men, hvis dette er Tilfældet, hvad maae vi da, siger jeg saa, dømme derved, at det paa staaes, at Staten skal tage de jydsk-syenske Baners Drift i sin Haand for dernæst at drive dem efter Hensyn, som ere diametralt modsatte dem, der gjøre sig gjældende ved den sjællandske Jernbanes Drift, og at den skal nedsette Taxterne, at den skal lægge Fartplanerne paa en Maade, som der aldeles ikke kan være Tale om at see gennemført paa den sjællandske Jernbane. Man har idag sagt, at man kun vil drive den anden puniske Krig igjennem, og at man paa ingen Maade vilde styrte Carthago. Sa, men jeg paastaer, at vi maae ønske, at de Herrer dog vilde styrte Carthago, thi det vilde i alt Fald blive retfærdigere. Hvis man nemlig virkelig seer Carthago som noget saa Gruopvækkende, saa er det en sørgelig Ting for dem, der boe paa Sjælland, bestandigt at skulle være under dens Herredømme (Krieger: Bestandigt at skulle være i Afrika). Hvad maae Beboerne Ost for Storebelt dog komme til at

troe, naar det siges og indprentes dem, at de skulle være tilfredse med, at de ere under det uretfærdigste Tryk, som tænkes kan, med Hensyn til Bønhjælpelsen af deres Jernbanesystem, og at der skal indføres aldeles forskjellige, desfra himmelvidt forskellige og i bestemt Modstrid dermed staaende Principer for de jydsk-syenske Baners Drift, og at Sjællænderne — Notabene — skulle være med til at betale de derved bevirkede Udgifter. Dette er just det Færlige, dette er just det, som jeg mener er vel stikket til at vække store Betænkkeligheder. Den første og simpleste Forbring, der maae gøres, hvis man iøvrigt vil gaae ind paa det Synspunkt, at Staten skal overtage Jernbanedriften, maa jo være den, at der gøres den yderste Anstrengelse for, at Sjællænderne kunne komme til deres Ret. Og hvilken langt større Ret have de dog ikke? For deres Vedkommende har Staten endnu ikke udgivet en Skilling, thi de Forstud, som den i sin Tid gjorde paa den sjællandske Bane, ere forlængst blevne tilbagetalte; — for de andre Landsdele har Staten derimod allerede udøst Millioner. Men ikke nok med, at disse Millioner ere blevne tilveiebragte; nu skulle Beboerne af disse Landsdele endogsaa høre frit og faae deres Varer befordrede paa Banerne paa vor Beløfning. Jeg troer derfor, at det for dem, for hvem dette Hensyn til Landsdelenes Fordeling har havt stor Betydning, maae vise sig, at den Ve, som man her vil slaae ind paa, er fuld af Farer, og at man just ikke bedre kan vogte sig for den Fordeling, som man saa overordentligt stærkt skal vogte sig for, end ved at lade Staten blive staaende heelt udenfor de Gebeter, der naturligt og simplest — og alene naturligt og simpelt — henvises til den frie borgerlige Virksomhed, medens hine Farer just ville fremstaae ved at komme ind paa den her foreslaaede Ve. — Der gaaer, til Ulykke for vor Tid, to modsatte Strømninger gennem Statslivet; der gaaer, som jeg alt tidligere har tilladt mig at bemærke, men som jeg her vil fremhæve igjen, to Strømninger gennem Statslivet, af hvilke den ene gaaer ud paa mere og mere at indskrænke Statens Indgriben, og at trænge Staten og Statens Virksomhed tilbage til de Gebeter, der med den største Sikkerhed kunne siges virkeligt at tilhøre den, medens den anden under